دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ضمیمه استان‌های خراسان ۲۲۱

دوشنبه/۲۱خردادماه۱۳۹۷/۲۶رمضان۱۴۳۹

۱۱ جولای ۲۰۱۸/سال شانزدهم/شماره ۴۳۴۷ /۴ صفحه / ضمیمه رایگان

نوین زعفران

بهترین حمایت از کالای ایرانی

دفتر خدمات مشتریان تهران: ۲۲۰۱۱۷۰۰-۰۲۱ تلفن مشهد: ۳۲۲۲۰۱۱۰-۰۵۱

SAFFRON@NOVINSAFFRON.COM NOVINSAFFRONCO 0912 33 11 700

دنیای اقتصاد گزارش می‌دهد

استارتاپ‌ها، شروعی برای پایان تحریم‌ها

صفحه ۴

دنیای اقتصاد از تاثیر بخشنامه ارزی بر صادرات خراسان رضوی گزارش می‌دهد

سردرگمی صادرات به آسیای میانه؟

دنیای اقتصاد- شاید برای خیلی‌ها سوال باشد که بخشنامه ارزی دولت در صادرات به کشورهای آسیای میانه که دلار در مراودات تجاری با آنها نقشی ندارد و اغلب به صورت ریالی صورت می‌گیرد، چه تاثیری داشته و این بخشنامه موجب کاهش میزان صادرات در این مدت شده و یا اثر چندانی نداشته است؟

کشورهای آسیای میانه از مهمترین مقاصد صادراتی استان خراسان رضوی هستند و سهمی حدود ۲۰ درصد از میزان صادرات این استان را به خود اختصاص داده‌اند. در میان این کشورها؛ ترکمنستان بیشترین سهم از صادرات استان را دارد و کشورهای ازبکستان، قزاقستان، تاجیکستان و قرقیزستان در رده‌های بعدی هستند. البته یکی از دلایل بالا بودن سهم ترکمنستان، صادرات سیمان به این کشور و نیز نقش عبوری آن در صادرات ایران به سایر کشورهای آسیای میانه است که به موجب آن بخشی از اظهارنامه‌های صادراتی به نام این کشور ثبت می‌شود. میوه و به خصوص سیب درختی، لوله و پروفیل، رنگ و رزین، کفپوش‌ها، خوراک دام و طیور، سیمان و کاشی و سرامیک از اقلام عمده صادراتی استان خراسان رضوی به این کشورها است.

اما با صدور بخشنامه ارزی دولت از ۲۱ فروردین ماه امسال و لزوم بازگشت ارز حاصل از صادرات به سامانه «نیما»، انتقادات زیادی از سوی صادرکنندگان به ویژه کسانی که به کشورهای آسیای میانه صادرات دارند، نسبت به این بخشنامه صورت گرفت.

همین صفحه و صفحه ۳

تصویر منتشر شده از شکارچیان خارجی در باشگاه حیات وحش حیدری نیشابور/فارس

توضیحات مدیرکل سابق حفاظت محیط زیست خراسان رضوی به دنیای اقتصاد

فعالیت قانونی شکارچیان خارجی «قانونی» بود

صالحی: اگر شکار خلاف قانون بود، مدیران ۴ استان دیگر هم برکنار می‌شدند

صفحه ۲

یادداشت

استارتاپ، فرایندی در بستر «یا همه یا هیچ»!

سیدحسین ثنایی‌نژاد*

چندیست حرکت‌های جسته و گریخته‌ای هم در بخش خصوصی و هم در سازمان‌های مسئول دولتی انجام می‌شوند تا به اشتغال‌های مولد نوپا برای رشد و توسعه آنها کمک کنند. اگر چه امروزه استارتاپ‌ها یک فرایند اقتصادی نهادینه شده در اقتصادهای ملی و بین‌المللی هستند، اما موفقیت آنها در گرو محیط طراحی شده مناسبی است که اگر این طراحی به درستی انجام نشود، ریسک عدم موفقیت چنان افزایش می‌یابد که ممکن است کل این فرایند را در اقتصاد ما بخشکاند.

اصولا فعالیت‌های استارتاپی که عموما از بستر تکنولوژی بر می‌خیزند دارای ریسک عدم موفقیت زیادی هستند. در واقع تعداد شرکت‌های نوپایی که با فرمول استارتاپ فعالیتشان را شروع می‌کنند و در زمان پیش‌بینی شده به مرحله رشد و سوددهی می‌رسند چندان زیاد نیستند. با این حال باید برای موفقیت همین تعداد نیز محیط مناسب رشد فراهم باشد.

به‌عبارتی استارتاپ‌ها مانند بذر گیاهی می‌مانند که اگر خاک و آب مناسب نباشد جوانه نمی‌زنند و بعد از جوانه زدن اگر رسیدگی کافی انجام نشود به ثمر نمی‌نشینند. به همین دلیل باید برای آنها یک اکوسیستم مناسب طراحی شود. اکوسیستمی که تمام اجزای آن به درستی کار کنند تا امکان جوانه زنی، رشد و به بار نشینی آنها به خوبی فراهم شود.

بدیهی است کیفیت و کمیت خود این اکوسیستم نیز تعیین‌کننده میزان ظهور، رشد و ثمردهی استارتاپ‌های درون آن خواهد بود.

این محیط رشد را می‌توان شامل عوامل مختلفی دانست:

اولین عامل افراد حقیقی صاحب دانش و ایده هستند که قرار است نقش همان بذری را داشته باشند تا محیط به آنها کمک کند جوانه زده و رشد کنند. به گمان من کشور ما از این نظر دارای پتانسیل‌های بسیار است. جوان‌های تحصیل کرده‌ای که قادرند بر اساس آموخته‌های تکنولوژیک خود ایده‌پردازی‌های خلاقانه‌ای داشته باشند.

ادامه در صفحه ۴

مدیرعامل شرکت قطارشهری مشهد خبر داد

برنامه ۱۰ ساله برای بهره‌برداری از طولانی‌ترین خط قطار شهری کشور

صفحه ۲

در دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی مطرح شد

ایجاد بسته موانع و کاستی‌های حوزه شهرک‌های صنعتی

صفحه ۴

مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی:

هیچ محدودیتی در پرداخت تسهیلات نداریم

صفحه ۲

بهره‌برداری از نخستین آزمایشگاه تشخیص محصولات تراریخته شمال شرق کشور

صفحه ۴

پرداخت تسهیلات به ۷۵ طرح اشتغال روستایی خراسان رضوی

صفحه ۴

دنیای اقتصاد از تاثیر بخشنامه ارزی بر صادرات خراسان رضوی گزارش می‌دهد

سردرگمی صادرات به آسیای میانه؟

زهرا صفدری
خبرنگار

دنیای اقتصاد- شاید برای خیلی‌ها سوال باشد که بخشنامه ارزی دولت در صادرات به کشورهای آسیای میانه که دلار در مراودات تجاری با آنها نقشی ندارد و اغلب به صورت ریالی صورت می‌گیرد، چه تاثیری داشته و این بخشنامه موجب کاهش میزان صادرات در این مدت شده و یا اثر چندانی نداشته است؟

کشورهای آسیای میانه از مهمترین مقاصد صادراتی استان خراسان رضوی هستند و سهمی حدود ۲۰ درصد از میزان صادرات این استان را به خود اختصاص داده‌اند. در میان این کشورها؛ ترکمنستان بیشترین سهم از صادرات استان را دارد و کشورهای ازبکستان، قزاقستان، تاجیکستان و قرقیزستان در رده‌های بعدی هستند. البته یکی از دلایل بالا بودن سهم ترکمنستان، صادرات سیمان به این کشور و نیز نقش عبوری آن در صادرات ایران به سایر کشورهای آسیای میانه است که به موجب آن بخشی از اظهارنامه‌های صادراتی به نام این کشور ثبت می‌شود. میوه و به خصوص سیب درختی، لوله و پروفیل، رنگ و رزین، کفپوش‌ها، خوراک دام و طیور، سیمان و کاشی و سرامیک از اقلام عمده صادراتی استان خراسان رضوی به این کشورها است.

اما با صدور بخشنامه ارزی دولت از ۲۱ فروردین ماه امسال و لزوم بازگشت ارز حاصل از صادرات به سامانه «نیما»، انتقادات زیادی از سوی صادرکنندگان به ویژه کسانی که به کشورهای آسیای میانه صادرات دارند، نسبت به این بخشنامه صورت گرفت. براساس آنچه در بخشنامه ارزی دولت آمده، صادرکنندگان به کشورهای عراق و افغانستان به دلیل مبادلات ریالی این کشورها با ایران از یکی از بندهای این بخشنامه در زمینه بازگشت ارز حاصل از صادرات معاف هستند، این در حالیست که صادرکنندگان به آسیای میانه هم معتقدند به دلیل مبادلات ریالی با این کشورها و قانون منع جابجایی ارز در کشورهای آسیای مرکزی لازم است معافیت برای آنها هم اعمال شود در غیر این صورت صادرات به آسیای میانه با افت شدیدی مواجه خواهد شد. به طوریکه موسی پور، رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران هم در نشست مشترک با کمیسیون تجارت اتاق مشهد، آسیای میانه را یکی از بازارهای هدف قوی کشور دانست و گفت: پیشنهاد اصلی این است که ۲۰ یا ۳۰ درصد صادرات بخش خصوصی از بازگشت ارز حاصل از صادرات در بخشنامه معاف شوند نه فقط یک منطقه، اما اگر این اتفاق نیفتاد حداقل علاوه بر کشورهای افغانستان و عراق، آسیای میانه هم در این زمینه معاف شود. البته این موضوع مخالفانی هم دارد؛ لاهوتی، رئیس کنفدراسیون صادرات کشور معتقد است صادرکنندگان به عراق و افغانستان که در این بخشنامه مشمول استثنا شده‌اند فقط در خصوص بند پ این بخشنامه مستثنا هستند و سایر بندها را باید رعایت کنند. کشورهای آسیای میانه هم در معافیت بخشنامه دیده نشده و باید این حق را به دولت بدهیم که اگر بخواهد صادرات تمام کشور را مستثنا کند عملا در اهداف اصلی برای رفع مشکل ارزی با محدودیت مواجه می‌شود!

● جابجایی ارز در ترکمنستان=زندان

سهم ترکمنستان از صادرات خراسان رضوی به آسیای میانه در اردیبهشت ماه امسال ۱۰ درصد بوده است. کشوری که به شدت مخالف مبادلات ارزی است و بر پرداخت واحد پولی خود به صادرکنندگان ایرانی تاکید دارد و به گفته برخی از صادرکنندگان، جابجایی ارز در این کشور مجازات زندان را به همراه دارد به طوری که در فروردین ماه امسال ۲۸۰ نفر از زندانیان ایرانی در ترکمنستان آزاد شدند و این یکی از دستاوردهای سفر رئیس جمهور به این کشور بود. با این تفاسیر، تجار در مراوده با این کشور ارزی دریافت نمی‌کنند که آن را به کشور بازگردانند.

رئیس اتاق مشترک ایران و ترکمنستان با بیان اینکه در حال حاضر با توجه به نوسانات ارزی و پس از آن بخشنامه ارزی دولت، صادرکنندگان مشکلات زیادی دارند و نمی‌توانند با ترکمنستان به خوبی تجارت کنند، به دنیای اقتصاد می‌گوید: این کشور در قبال خرید کالای ایرانی از صادرکننده واحد پولی خود (منات) را می‌پردازد و نه دلار را. در نتیجه صادرکننده دلاری ندارد که تحویل بدهد؛ ترکمنستان شرایطی دارد و می‌گویند دلار نباید در کشور رد و بدل شود و به همین دلیل میزان صادرات به این کشور کاهش یافته است.

محمد صمدی می‌افزاید: بخشنامه ارزی روی صادرات بسیار اثر گذاشته و در حال حاضر مراودات تجاری بسیار عقب افتاده؛ این مشکلات در دیدار رئیس جمهور با فعالان اقتصادی عنوان شد و امیدواریم ترتیب اثر داده شود. مشکلات ما در ترکمنستان در حوزه ویزا و روادید، ماشین‌ها و عوارض تردد کامیون‌های ترانزیتی است.

در شرایطی که صادرکنندگان خراسانی معتقدند با بخشنامه ارزی تجارت با آسیای میانه سخت‌تر شده و صادرات تحت فشار قرار می‌گیرد، کشورهای چین و به ویژه ترکیه از فرصت استفاده کرده و بازارهای آسیای میانه را بیش از پیش قبضه می‌کنند. به طوری که ترکیه در حال حاضر یکی از مهمترین شرکای اقتصادی ترکمنستان است و شرکت‌های این کشور نقش مهمی در ترکمنستان به ویژه در بخش ساخت و ساز و زیربناهای عمرانی دارند. از سوی دیگر صادرات کالاهای ترکیه به ترکمنستان بازار نسبتا قابل توجهی را برای این کشور به وجود آورده است. در واقع ترکمنستان بزرگترین بازار خدمات مهندسی و پیمانکاری ترکیه در آسیای مرکزی و قفقاز بوده و روند فعلی اقتصادی دو کشور عملا به سود ترکیه است. به ویژه پس از سنگ‌اندازی‌های هر از چند گاه ترکمنستان برای ترانزیت ایران، وضعیت به نفع ترکیه است. در سال‌های اخیر ترکیه طرح‌هایی با ارزش بیش از ۴۶ میلیارد دلار در ترکمنستان اجرا کرده و بیش از ۶۰۰ شرکت از این کشور در قالب ۴۰۰ طرح در خاک ترکمنستان فعال هستند.

ادامه در صفحه ۳

تصمیم ارزی دولت، اشتباهی اجباری

محمدحسین روشنک*

اساس تصمیم ارزی دولت در ۲۱ فروردین ماه امسال غلط بود؛ در واقع این تصمیم، اشتباهی اجباری بوده چون دولت چاره‌ای جز اتخاذ این تصمیم اشتباه نداشته است، اما چرا دولت مجبور به گرفتن چنین تصمیمی شد؟

چون تصمیم اشتباهی در ۹۶/۶/۱۱ در خصوص نصف کردن سود سپرده‌های مردم در بانک‌ها بدون مشخص کردن مسیر نقدینگی اتخاذ شد. اینکه می‌گویند افزایش نرخ ارز به سیاست‌های ترامپ، تحریم و موضوعات دیگری برمی‌گردد شاید تا حدی ربط داشته باشد اما اصل موضوع نیست.

در قضیه افزایش نرخ ارز دو موضوع نقش داشت که اصلی‌ترین آن کاهش بدون برنامه‌ریزی نرخ سود سپرده‌های بانکی بود و دوم عدم اجازه افزایش تدریجی نرخ ارز بود.

در دنیا برای کاهش یک دهم درصد سود سپرده‌های بانکی دولت‌ها مدتها مطالعه و برنامه‌ریزی می‌کنند اما در ایران مشاوران اقتصاددان دولت همراه با ذینفعان بخش خصولتی و خصوصی تصمیمی را در کاسه دولت گذاشتند که یک شبه سود سپرده‌ها را ۵۰ درصد کاهش داد بدون اینکه مسیر پول‌های خارج شده از بانک‌ها را مشخص کنند و سرنوشتی برای ارز رقم خورد که نتوانستند جلوی آن را بگیرند و مجبور شدند این تصمیم ارزی را بگیرند.

دولت باید اجازه می‌داد نرخ ارز به طور تدریجی افزایش پیدا کند، یعنی قیمت ارز حداقل به میزان نیمی از تورم افزایش پیدا می‌کرد و از آن سو هم اجازه نمی‌دادند پس‌اندازهای مردم نزد بانک‌ها به یکباره و بدون هدف به دلیل نصف شدن نرخ سود سپرده‌های بانکی به بازار سرازیر شود؛ وقتی پس‌اندازهای مردم به بازار سرازیر شود به سمت ارز و طلا می‌رود و این موضوع باعث افزایش تقاضای خرید ارز و در نتیجه افزایش نرخ آن می‌شود. در این شرایط دولت مجبور بود تصمیمی بگیرد و این تصمیم اشتباه بزرگی کرد.

تصمیم اشتباه دولت تبعاتی به دنبال دارد؛ یکی از تبعات این است که پس از بخشنامه ارزی امکان ندارد در کشور ما نرخ کالایی که به بازار مصرف عرضه می‌شود بدون سیستمهای کنترلی براساس نرخ ارزی که دولت در اختیار مردم قرار می‌دهد، قیمت‌گذاری شود بلکه قیمت‌گذاری بر اساس نرخ ارز آزاد انجام می‌شود یعنی کالایی که می‌خواهند در اختیار صادرکننده و بازار داخل کشور بگذارند را با دلار ۶۲۰۰ تومانی آزاد قیمت‌گذاری می‌کنند. در چنین وضعیتی صادرکننده باید برای صادرات به افغانستان و بازار آسیای میانه، کالا را بر اساس نرخ دلار ۶۲۰۰ تومانی از بازار خریداری و صادر کند و سپس دلار حاصل از فروش آن را با نرخ ۴۲۰۰ تومانی به حساب دولت واریز کند. این کار غیر ممکن است و در واقع اشکال اینجاست.

اما سوال اینجاست که حال چگونه صادرات انجام می‌شود؟ صادرات خوشبختانه انجام می‌شود و افزایش هم داشته اما اینها همه صادراتی است که یک دلار از ارز آن به حساب دولت و آن حساب معروف که اعلام کردند برنمی‌گردد. این افزایش صادرات مربوط به صادر کنندگان اسم و رسم‌دار و به قول معروف آدرس‌دار نیست.

صادراتی که امروز انجام می‌شود عمدتاً بنام صادرکنندگان خراسانی نیست چون بنا نیست ارز حاصل از آن برگردد.

بنابراین تصمیمی که دولت در شهریور ماه سال‌گذشته درباره سود سپرده‌های بانکی اتخاذ کرد باعث بهم ریختگی بازار شد، دولت مجبور بود تصمیمی بگیرد که این تصمیم غلط‌تر از تصمیم قبلش بود چون از این سو خزانه دولت را با دادن ارز ۴۲۰۰ تومانی خالی می‌کنند و برای وارد کردن کالاهای غیر اساسی مانند گوشی موبایل، عروسک چینی، ماشین بنز آلمانی، پژو فرانسه، دوو کره، ال‌جی و سامسونگ و از این قبیل کالاها می‌دهند اما کسی که می‌خواهد از بازار کالایی برای مصرف و یا صادرات خریداری کند، قیمت‌گذاری آن کالاها بر اساس دلار آزاد با نرخ ۶۲۰۰ تومان است.

به طور مثال قیمت میلگرد در بازار ایران بر اساس دلار ۴۲۰۰ تومانی را بسنجید و قیمت واقعی فروش کنونی این کالا در بازار را ببینید، خواهید دید که دقیقاً قیمت بر اساس نرخ ارز ۶۲۰۰ تومانی است و این موضوع درباره همه کالاها صدق می‌کند.

*** رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی**

یادداشت

نقش تجاری متقابل ایران و کشورهای آسیای میانه در دوران تحریم

فرامرز مرادی*

ایران در منطقه‌ای استراتژیک و در مسیر ارتباطات شرق و غرب واقع شده‌است و از این حیث، اهمیت فوق‌العاده‌ای برای جابجایی کالا و سرعت عمل در رساندن کالا از مبدا به مقصد دارد.

بیشترین اهمیت و مزیت این راه ارتباطی وجود امکانات زمینی فراوان اعم از ارتباطات ریلی و جاده‌ای است و به همین سبب ترانزیت کالا از شرق به غرب و بالعکس هم برای ایران حائز اهمیت بسیار است و هم منافع آن برای سایر کشورهای ذینفع قابل توجه. دومین مزیت کشورمان، همسایگی با ۱۵ کشور و نزدیکی با چندین کشور دیگر است که می‌تواند مبادلات مرزی با آنان داشته و ارتباطات اقتصادی غیر قابل وصفی را رقم زند.

سومین مزیت میهن عزیزمان وجود امنیت در کلیه مسیرها اعم از جاده‌ها، شهرها، روستاها و اقامتگاه‌ها و رفتار پسندیده و صمیمی مردم با رانندگان خارجی در داخل کشور است. چهارمین مزیت وجود امکانات مناسب بندری و گمرکی در مرزها و سرعت عمل در تخلیه و ترخیص کالاهای ترانزیتی و بارگیری آنهاست.

پنجمین مزیت ایران وسعت و جمعیت و تنوع آب و هوایی و آثار تاریخی و باستانی و منابع عظیم معدنی آن است که برای خارجی‌ها دلچسب و موجب تشویق آنان برای دیدن کشورمان و تجارت با ما می‌شود و مزیت‌های دیگر صنعتی و کشاورزی و حتی خدماتی سبب شده است تا ایران به عنوان یکی از مهمترین کشورهای منطقه اظهار وجود کند.

حال استکبار جهانی نگران پیشرفت روزافزون ایران و موقعیت حساس آن در منطقه درصدد جلوگیری از رشد و رونق اقتصادی آن برآمده و به بهانه غیر اتمی کردن ایران انواع و اقسام تحریم‌ها را علیه آن وضع و محدودیت‌های فراوانی را در روابط تجاری با ایران برقرار کرده است. در چنین شرایطی وجود همسایگان و تجارت با آنان اهمیت بسیار پیدا می‌کند و باید از این فرصت حداکثر استفاده را به عمل آورد.

کشورهای آسیای میانه خود دارای مزیت‌هایی هستند که برای ما بسیار مفید و ما نیز دارای مزیت‌هایی هستیم که می‌تواند قسمت مهمی از نیازمندی‌های آنان را تامین کند. متاسفانه حضور ما در کشورهای مذکور بسیار ضعیف و کمرنگ بوده و هرگز نتوانسته‌ایم از پتانسیل‌های موجود استفاده درستی کنیم. کشورهای دیگر مانند ترکیه و چین حداکثر استفاده را از خلاء ایران می‌کند و توانسته‌اند در بازارهای آنان نفوذ چشمگیر داشته باشند. علت این حضور موفق را می‌توان در عوامل زیر جست‌وجو کرد:

۱ - داشتن دیپلماسی بسیار فعال و قوی با این کشورها
۲ - ارائه تسهیلات مالی مناسب به صادرکنندگان خود
۳ - بازاریابی مستمر و تبلیغات گسترده در بازارهای نفوذ
۴ - مطالعه و تحقیق بر روی فرهنگ مصرف مردم و ارائه کالاهای مناسب با آن فرهنگ و سلایق آنان
۵ - ارائه کالا با کیفیت مطلوب همراه با قیمت مناسب

ادامه در صفحه ۳

مدیر کل سابق حفاظت محیط زیست خراسان رضوی به دنیای اقتصاد توضیح داد

فعالیت قانونی شکارچیان خارجی

پژمانفر: اینکه دو آمریکایی ۱۰ هزار دلار پول داده‌اند تا قوچ شکار کنند، قابل قبول نیست

شکارچیان آمریکایی با پرداخت ۷۰ میلیون تومان مجوز شکار دریافت کرده بودند

دنیای اقتصاد- هفته گذشته خبرهایی مبنی بر حضور شکارچیان آمریکایی در منطقه حفاظت شده نیشابور و شکار دو راس قوچ اوریال ازسوی آنها روی خروجی برخی از خبرگزاریها با عنوان «تفریح شیک دو آمریکایی» قرار گرفت. اما به گفته مدیرکل سابق حفاظت محیط زیست خراسان رضوی حضور این شکارچیان در منطقه کاملا قانونی بوده است.

این رفتار با منابع ملی برای دستیابی به پول قابل دفاع نیست و این مساله را پیگیری می‌کنیم؛ باید جلوی این اتفاق گرفته شود و با کسانی که مسبب این مساله هستند برخورد شود تا جلوی تخریب منابع محیط زیستی گرفته شود

طبق آنچه در خبرها آمده این شکارچیان آمریکایی که با پرداخت ۷۰ میلیون تومان مجوز شکار را دریافت کرده بودند، در ۴ روز نخست خردادماه در منطقه حیدری نیشابور حضور داشته‌اند و دو رأس قوچ اوریال شکار کرده‌اند. موضوعی که با اعتراض برخی از فعالان محیط زیست و نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی همراه بود تا جایی که پژمانفر حتی از طرح سوال درباره این موضوع از رئیس جمهور در مجلس خبر داده و خواستار راه اندازی کمپینی از سوی مردم برای نه گفتن به این رفتار سازمان محیط زیست شده است.

پژمانفر گفته است مطلع شدیم که در محیط‌های غرق‌شده استان خراسان رضوی و یا محیط‌های غرق‌شده کل کشور اتفاقاتی در حال شکل‌گیری است که این اتفاقات با هماهنگی مسئولان محیط زیست است، برای مثال در منطقه حفاظت‌شده نیشابور دو قوچ این منطقه توسط چند شکارچی غیرایرانی شکار شده است. در این قضیه پیگیری‌هایی صورت گرفت و متأسفانه به این نتیجه رسیدیم که صندوق ملی محیط زیست که طبق قانون، وظایف مشخصی مثل حفاظت و مقابله با بحران‌های محیط زیستی و مراقبت از منابع را دارد، این مجوزها را به‌صورت متمرکز اعطا می‌کند و از استان‌ها مجوزهایی از تهران برای شکار کردن اخذ می‌شود.

نماینده مردم مشهد در خانه ملت اعطای مجوز شکار از سوی صندوق ملی محیط زیست را به عنوان رفتاری قجری تعبیر کرده و گفته است این رفتار با منابع ملی برای دستیابی به پول قابل دفاع نیست و این مساله را پیگیری می‌کنیم؛ باید جلوی این اتفاق گرفته شود و با کسانی که مسبب این مساله هستند برخورد شود تا جلوی تخریب منابع محیط زیستی گرفته شود. اینکه دو آمریکایی ۱۰ هزار دلار پول داده‌اند تا قوچ شکار کنند قابل قبول نیست.

● تاکنون ۱۷ پروانه شکار در خراسان رضوی صادر شده است

اما به گفته یکی از فعالان محیط زیست، این اولین بار نیست که چنین پروانه‌هایی برای شکار در استان صادر می‌شود و گویا در خراسان رضوی تاکنون ۱۷ پروانه صادر شده است. به گفته شاهین شفیعی مجوز هفت پروانه قوچ اوریال در منطقه حیدری نیشابور، پنج رأس آهو در منطقه رئیسی نیشابور و پنج راس بز در منطقه سید مرتضی کاشمر صادر شده که تاکنون دو مورد اجرایی شده است.

محمدمهدی نوربخش، رئیس اداره حفاظت محیط زیست نیشابور هم با بیان اینکه از سال ۹۲، شکار ممنوع بود و امسال اولین سالی است که چنین مجوزی صادر شده، در این‌باره گفته است: در مناطق حفاظت شده رئیسی و حیدری نیشابور با اقدامات حفاظتی بسیار خوب، توانسته‌ایم جمعیت حیات‌وحش را به میزانی برسانیم که چنین ظرفیتی برای شکار وجود داشته باشد و شکارچیان در بازه زمانی سه‌روزه با حضور محیط‌بانان می‌توانند اقدام به‌شکار کنند و مسئولان قول داده‌اند که بخش عمده‌ای از مبلغ مربوط به مجوز شکار برای حفظ و حراست این دو منطقه هزینه شود.

در نیشابور دو پروانه اجرا شده و هر پروانه برای شکار یک رأس بوده که صحبت از ۷۰ میلیون تومان برای هر رأس قوچ است و صندوق ملی محیط‌زیست با حفاظت محیط‌زیست در این خصوص قراردادهایی بسته است.

● اگر شکار خلاف قانون بود، مدیران ۴ استان دیگر هم برکنار می‌شدند

اما دو روز پس از انتشار خبر شکار دو قوچ اوریال توسط شکارچیان امریکایی، این بار خبر استعفای حمید صالحی، مدیرکل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی روی خروجی خبرگزاریها قرار گرفت و شبهات و شایعاتی مبنی بر رابطه این استعفای یکباره با حضور شکارچیان امریکایی در فضای مجازی منتشر شد.

مدیرکل سابق حفاظت از محیط زیست خراسان رضوی در گفتگو با دنیای اقتصاد ضمن تکذیب شایعات مطرح شده گفت: برخی مغرضانه این فضا را مناسب دیدند و دروغ نوشتند و ما هم آنها را به خدا واگذار می‌کنیم؛ من پس از سی سال خدمت در سازمان حفاظت محیط زیست، خودم تقاضای بازنشستگی کردم.

حمید صالحی درباره صدور مجوز شکار در استان، با بیان اینکه ادارات کل استانی هیچ نقشی در صدور پروانه شکار گونه‌های جانوری ندارند، تصریح کرد: پروانه‌های شکار ازسوی سازمان حفاظت محیط زیست صادر می‌شود. وی با اشاره به شکار همزمان همین گونهٔ حیوانی در ۴ استان خراسان جنوبی، فارس، یزد و خوزستان توسط شکارچیان خارجی گفت: اگر این کار خلاف قانون بود باید مدیران استان‌های یاد شده هم برکنار می‌شدند.

● صدور مجوز شکار کاملا کارشناسی شده بود

صالحی ادامه داد: فروش پروانهٔ شکار برای شکارچیان خارجی یکی از وظایف قانونی سازمان حفاظت محیط زیست است و منع قانونی ندارد. وی تصریح کرد: صدور این مجوزها منافاتی با انقراض گونهٔ جانوری ندارد و در جهت افزایش بهره‌وری از مناطق اتفاق می‌افتد. اینگونه نیست که هرکسی بدون مجوز برود در منطقه‌ای و شکار کند.

صالحی: صدور این مجوزها منافاتی با انقراض گونهٔ جانوری ندارد و در جهت افزایش بهره‌وری از مناطق اتفاق می‌افتد. اینگونه نیست که هر کسی بدون مجوز برود در منطقه‌ای و شکار کند

صالحی با بیان این مهم که حیوان شکار شده گونهٔ کاملا پیری است که باید از ردهٔ گله خارج شود، توضیح داد: اگر گونه از گله خارج نشود اجازهٔ جفت‌گیری به گونه‌های جوانتر را نمی‌دهد و گونه به‌لحاظ ژنتیکی ضعیف می‌شود. بنابراین این اقدام کاملا کارشناسی شده است و شکارچیان خارجی این گونه‌ها را برای استفاده در موزه‌ها شکار می‌کنند.

وی در پایان گفت: ما تاکنون در مقابل خیلی از تخلفات ایستادیم و تاریخ، عملکردمان را قضاوت خواهد کرد.

تازه‌های نشر

اقتصاد سیاسی مهاجرت نخبگان ایرانی

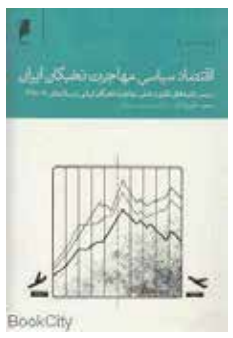

دنیای اقتصاد، ابوالفضل حیدری- مهاجرت چشمگیر نخبگان علمی ایران به مسأله‌ای نگران‌کننده تبدیل شده و روشن است که روند توسعه دانش و فناوری در کشورمان از آثار مخرب این پدیده ناگوار بی‌نصیب نمانده است. مهاجرت به معنای حرکت از مبدأ دفع‌کننده به مقصد جذب‌کننده است بدین ترتیب پدیده مهاجرت نخبگان هم در عوامل و زمینه‌های داخلی یک کشور ریشه دارد و هم در عوامل و زمینه‌های بیرونی خارج از کشور.

امروزه عموم کشورهای در حال توسعه با شدت و ضعف متفاوت با معضل فرار مغزهای خود روبرو هستند. آمارهای رسمی و غیررسمی ارائه شده در خصوص وسعت و دامنه پدیده فرار مغزها در ایران گویای این واقعیت است که امروزه جریان خروج نیروی انسانی متخصص و برخوردار از سرمایه انسانی بالا و بسیار کارآمدی همچون اساتید دانشگاه‌ها، پزشکان، پژوهشگران، مهندسان و غیره، به‌صورت یک معضل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در کشور درآمده و بیم‌ها و نگرانی‌های زیادی را در کشور برانگیخته است. این کتاب با عنایت به واقعیت مطرح شده در بالا، عوامل اثرگذار در حوزه اقتصاد سیاسی را بر مهاجرت نخبگان در کشور به‌ویژه در دهه ۱۳۸۰ بررسی کرده است. تمرکز کتاب بر عوامل اقتصاد سیاسی و تأکید اثر بر بهره‌گیری از یک رویکرد نظری مناسب در تحلیل داده‌هاست که خود از نقاط قوت کتاب است.

اقدام بیمارستان رضوی مشهد در حمایت از مردم فلسطین

دنیای اقتصاد- بیمارستان رضوی مشهد برای حمایت از مردم فلسطین در روز قدس، سالن همایش‌های این بیمارستان را به نام رزان اشرف زن فلسطینی امدادگر تغییر نام داد.

رزان ۲۱ ساله هفته پیش در حین امدادرسانی به مجروحان در شرق خان یونس در نوار غزه ناجوانمردانه هدف گلوله نظامیان اشغالگر قرار گرفت و به شهادت رسید.

مدیرعامل شرکت قطارشهری مشهد خبر داد

برنامه ۱۰ ساله برای بهره‌برداری از طولانی‌ترین خط قطار شهری کشور

مدیرعامل شرکت قطارشهری مشهد گفت: تلاش می‌کنیم خط سوم قطار شهری مشهد را به عنوان طولانی‌ترین مسیر مترو کشور در بازه زمانی ۱۰ ساله به بهره‌برداری رسانیم.

به گزارش مهر، کیانوش کیامرز اظهار کرد: طبق برنامه‌ریزی انجام شده اولین فاز خط ۳ قطارشهری از میدان شهدا تا پایانه مسافربری تعریف شده و در بازه زمانی ۳ ساله اجرایی و قبل از سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری خواهد رسید. وی افزود: اجرای این مهم به ۲ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد که در حال حاضر نیز حفاری در این فاز رو به اتمام است و سپس وارد عملیات ریل‌گذاری و احداث ایستگاه‌ها می‌شویم.

مدیرعامل شرکت قطارشهری مشهد بیان کرد: وضعیت تونل خط ۳ قطارشهری خوب است، دستگاه‌های حفار در ۲ جبهه غربی و شرقی در حال حفاری است و تی.بی.ام در جبهه شرقی به حرم مطهر رسیده است. وی ادامه داد: هم‌اکنون در مسیر شرقی در حال انجام عملیات مقاوم‌سازی هستیم تا حفار به سلامت از باب‌الجواد(ع) عبور کند. کیامرز گفت: در جبهه شرقی نیز تی.بی.ام به پل آموزگار رسیده و حرکت خوبی دارد، برای احداث ایستگاه‌های این خط نیازمند اختصاص اعتبارات لازم هستیم تا کار به خوبی به پیش رود.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به وسعت ۲۸.۵ کیلومتری خط ۳ می‌توان گفت این خط طولانی‌ترین خط قطارشهری کشور به شمار می‌رود و برای بهره‌برداری از آن بازه ۱۰ ساله تعریف شده است. مدیرعامل شرکت قطار شهری مشهد گفت: کار احداث خط ۳ در ۳ فاز تعریف شده، فاز اول این خط ۳سال ، فاز دوم ۴ ساله و فاز سوم ۳ سال تعریف شده است. وی افزود: این خط از انتهای قاسم‌آباد بولوار امیریه تا انتهای شهرک ابوذر سرویس‌دهی می‌کند و فاز اول پرترافیک‌ترین فاز خط ۳ به شمار می‌رود. در این فاز خط یک، ۲ و ۳ با هم ترکیب می‌شوند و مثلث قطار شهری در مرکز شهر به وجود می‌آید. کیامرز بیان کرد: در خصوص خط ۲ نیز به مردم وعده داده‌ایم تا پایان سال ۹۷ کار احداث خط ۲ به پایان برسد و مسافرگیری در این خط از انتهای بولوار طبرسی تا بولوار پیروزی اجرایی شود.

مدیر کل هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی:

هیچ محدودیتی در پرداخت تسهیلات نداریم

دنیای اقتصاد- مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی گفت: هیچ محدودیتی برای پرداخت تسهیلات به حوزه کشاورزی، صنعت و گردشگری و غیره وجود ندارد و بانک‌ها باید در چارچوب قانون اشتغال روستایی وثایق را بپذیرند.

به گزارش ایسنا، علی رسولیان در سومین جلسه کارگروه اشتغال استان تصریح کرد: استان خراسان رضوی از نظر میزان پرداخت تسهیلات توسعه اشتغال روستایی با ۷۵ طرح رتبه دهم را در کشور دارا است. وی افزود: تاکنون برای این تعداد طرح ۹۰ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شده که براساس دستور رئیس جمهور باید سهم تعیین شده از محل این اعتبارات تا پایان تیر ماه جذب شود.

مدیرکل هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی عنوان کرد: در مجموع در سطح استان ۴ هزار و ۳۰ طرح اشتغال‌زایی با مبلغ ۸۹۴ میلیارد تومان معرفی شده است که تاکنون فقط ۷۵ طرح مصوب و ۹۰ میلیارد ریال تسهیلات اعطا شده است.

رسولیان خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۵,۴ درصد طرح‌ها کشور در حوزه خدمات است در حالی که در استان این رقم ۴ درصد بوده، ضمن آنکه سهم صنعت در این طرح‌ها در کشور ۲۲,۵ درصد و در خراسان رضوی این میزان ۷,۸ درصد بوده که خود بیانگر ضرورت توجه ویژه به این دو بخش است. وی افزود: باید تلاش شود تا پایان تیرماه در یک روند منطقی این اعتبارات و تسهیلات جذب شود و با توجه به اینکه سقف اعطای تسهیلات برای شعب بانک‌های استان ۶۰ میلیارد ریال تعیین شده می‌تواند تا حدی روند اعطای تسهیلات را تسریع کند.

مدیر کل هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی اضافه کرد: همچنین هیچ محدودیتی برای پرداخت تسهیلات به حوزه کشاورزی، صنعت و گردشگری و غیره وجود ندارد و بانک‌ها باید در چارچوب قانون اشتغال روستایی وثایق را بپذیرند.

رسولیان در خصوص لزوم توجه به طرح‌های اشتغال روستایی گفت: دستگاه‌های اجرایی نباید طرح‌ها را به راحتی بازگردانند بلکه آن‌ها را از ابعاد مختلف بررسی و تا حد ممکن اصلاحان را با همکاری متقاضی انجام داده و در این راستا وجود یک واسطه بین بانک و متقاضی می‌تواند کمک موثری باشد.

ابراهیم میرزایی، معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری خراسان رضوی نیز بیان کرد: در فرصت باقیمانده از مهلت تعیینی برای جذب بخش اول تسهیلات توسعه اشتغال روستایی با توجه به محدودیت زمانی نیازمند سرعت و در عین حال دقت عمل در بررسی طرح‌ها و اعطای تسهیلات هستیم. وی افزود: برای تسریع در تصویب طرح‌ها باید در زمینه آموزش در سطح شهرستان‌ها اقدام موثرتری صورت گیرد. معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری خراسان رضوی، عنوان کرد: همچنین در این راستا طرح‌های بزرگ و مهمی اقتصادی در حوزه‌های مختلف هم در سطح شهرستان‌ها و متناسب با ظرفیت‌های مناطق روستایی و محروم مورد توجه قرار گیرد که خود می‌تواند در جذب این منابع کمک موثری باشد.

میرزایی با بیان اینکه جذب ۹۰ میلیارد ریالی از سه هزار و ۵۰ میلیارد ریال سهم ابلاغی اولیه به استان قابل قبول نیست، تاکید کرد: همچنین باید بر افزایش معرفی و تصویب طرح‌های مربوط به حوزه خدمات و صنعت هم تاکید کنیم.

دنیای اقتصاد از تاثیر بخشنامه ارزی بر صادرات خراسان رضوی گزارش می‌دهد

سردرگمی صادرات به آسیای میانه؟

ادامه از صفحه اول

● ارز ناشی از صادرات به آسیای میانه به خزانه برنمی‌گردد

اما رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی اعتقاد دارد دولت تصمیم اشتباهی در زمینه ارز گرفته و تصورش این است اگر برای صادرات به آسیای میانه در این بخشنامه رخنه باز کند این رخنه باعث می‌شود که اصل تصمیمش زیر سوال برود لذا مقاومت کرده و از این کار ممانعت می‌کند.

محمدحسین روشنک با اشاره به وضعیت صادرات به آسیای میانه پس از ابلاغ بخشنامه ارزی، به دنیای اقتصاد می‌گوید: صادرات به آسیای میانه در حال انجام است اما از روال خارج شده و دو اتفاق در این بین رخ داده؛ یکی اینکه صادرکنندگان مشخص، به نام خودشان صادرات را انجام نمی‌دهند و دوم اینکه هیچکدام از ارزها به خزانه برنمی‌گردد. با این وضعیت در نهایت اتاق بازرگانی را محکوم به ارائه کارتهای یکبار مصرف می‌کنند درحالی که این ربطی به اتاق بازرگانی ندارد و در آینده که ارزهای ناشی از صادرات پیدا نشد، تقصیر اتاق نیست بلکه تقصیر تصمیمات اشتباه دولت است. وی خاطرنشان می‌کند: در مجموع صادرات از استان خراسان رضوی کاهش نیافته بلکه دچار بهم ریختگی شده و این بهم ریختگی یعنی اینکه در وهله نخست صادرات به نام صادرکننده واقعی نیست و دوم اینکه ارز ناشی از آن به سامانه «نیما» واریز نمی‌شود. از طرفی، بخشی از صادرات به افغانستان از مرز به ترکمنستان و تاجیکستان می‌رود. در واقع، اظهارنامه صادراتی به نام افغانستان است اما ممکن است کالاها به جای دیگری برود و مهم این است که ارز به سامانه نیما برنمی‌گردد اما از سوی دیگر نباید فراموش کنیم به دلیل افزایش قیمت کالا در داخل، میزان صادرات کاهش خواهد یافت.

صادرات از استان خراسان رضوی کاهش نیافته بلکه دچار بهم ریختگی شده و این بهم ریختگی یعنی اینکه در وهله نخست صادرات به نام صادرکننده واقعی نیست و دوم اینکه ارز ناشی از آن به سامانه نیما واریز نمی‌شود

بخشنامه ارزی روی صادرات بسیار اثر گذاشته و در حال حاضر مراودات تجاری بسیار عقب افتاده؛ این مشکلات در دیدار رئیس جمهور با فعالان اقتصادی عنوان شده و امیدواریم ترتیب اثر داده شود

● ابهام در بخشنامه ارزی

اما رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی معتقد است مسائل ناشی از بخشنامه ارزی دولت دارای ابهاماتی است و با عدم اشراف صادرکنندگان و تاجران و دستگاه‌ها همراه است. محمدعلی امیرفخریان می‌گوید: پس از ابلاغ بخشنامه ارزی، صادرکنندگان استان درخواست کردند که صادرات به کشورهای آسیای میانه به صورت ریالی در نظر گرفته شود تا مانند افغانستان و عراق از معافیت بخشنامه برخوردار شوند. ما این درخواست را به وزارت صنعت منعکس کردیم ولی آنچه مسلم است، به دلیل مراودات تجاری زیاد با افغانستان و حضور زائران ایرانی در عراق حجم پول ایران در این کشورها بالاست و اینکه صادرات به این کشورها به صورت ریالی محاسبه شود، قابل توجیه است و حجم پولی ما در آن کشورها می‌تواند پاسخگوی درخواست صادرکنندگان باشد اما درخصوص آسیای میانه سیاستگذاران به این نتیجه نرسیدند که مراودات می‌تواند به صورت ریالی انجام شود. وی با تاکید بر اینکه لازم است شفافیتهای ارزی در کشور اتفاق بیافتد، تصریح می‌کند: اینکه در نظام بانکی و خزانه چه مقدار درآمد حاصل از ارز و چه مقدار خروجی داشتیم، اینکه ورودی و خروجی ارز نظام‌مند شود و فقط برای مصارف ضروری استفاده شود و از طرفی از خروج ارز به صورت غیرقانونی جلوگیری شود، بسیار مهم است. به نظر می‌رسد اگر بخشنامه ارزی به روال طبیعی و منطقی اجرا شود نباید خللی در صادراتمان اتفاق بیافتد مگر اینکه به دلیل ابهاماتی که هست و اطلاع‌رسانی‌های ناکافی باعث سردرگمی شود. امیرفخریان معتقد است برای دستیابی به مبادلات تجاری مطلوب‌تر با کشورهای اوراسیا، عضویت ایران در مجموعه اوراسیا مهم است که در صورت تحقق در مراودات تجاری ما با کشورهای آسیای مرکزی هم موثر خواهد بود.

سیاستگذاران درباره آسیایه میانه به‌این نتیجه نرسیدند که مراودات می‌تواند به صورت ریالی انجام شود

● در وضعیت کنونی صادرات نکنیم، به نفعمان است

در مقابل سختگیری‌های ترکمنستان در تجارت با ایران، ازبکستان با قوانینی که در پیش گرفته مراودات تجاری را برای کشور و استان خراسان رضوی آسانتر کرده است به طوری‌که در فروردین ماه امسال نسبت به فروردین سال گذشته صادرات استان به این کشور از نظر وزنی و ریالی به ترتیب ۴۶۵ و ۹۶ درصد رشد داشته است. این رشد در اردیبهشت ماه امسال هم ادامه داشته و در زمینه وزنی و ارزشی ۶۶۷ و ۷۳ درصد افزایش نسبت به اردیبهشت سال گذشته داشته‌ایم.

نایب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی با بیان اینکه در تاجیکستان بازارهای خوبی به دست آورده‌ایم و با قوانین ازبکستان، تجارت با این کشور راحتتر شده است، اذعان می‌کند: مشکل ما در صادرات به آسیای میانه، داخلی است؛ حدود ۶۰ درصد صادرات کشور به آسیای میانه از خراسان است و صادرکنندگان استان بازارهای خود را در این کشورها پیدا می‌کنند اما بخشنامه ارزی کاری کرده که بر فرض پیدا کردن بازارها، عملا نمی‌توانیم حرکتی برای تجارت انجام دهیم.

غلامحسین زاهدپیشه می‌افزاید: در شرایطی که قیمت کالاها در بازار با نرخ دلار آزاد محاسبه و به صادرکننده فروخته می‌شود، پول ناشی از صادرات باید به قیمت دلار ۴۲۰۰ تومانی به کشور برگردانده شود، در این وضعیت صادرات نابود می‌شود و انجام ندادن اینکار بیشتر به نفع صادرکننده است. از طرفی، آسیای میانه با انتقال ارز مشکل دارد و از ابتدای کار صادرات با توجه به تحریم‌ها، بانک تجارت در تاجیکستان شعبه‌ای داشت اما نمی‌توانست ارز را انتقال دهد. وی یادآور می‌شود: در حال حاضر کشور ترکیه علاوه بر آسیای میانه به عراق و عمان هم کالا می‌دهد و دولتش به صادرکننده یارانه و جایزه می‌دهد اما ما با این قوانین خلق‌الساعه نمی‌توانیم کاری انجام دهیم و صادرکننده حتی برای یک هفته خود نمی‌تواند برنامه‌ای داشته باشد.

● در این وضعیت پرداخت دلار ۴۲۰۰ تومانی به دولت درست نیست

اما عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی درباره بخشنامه ارزی تا حدی به دولت حق می‌دهد. محمود سیادت معتقد است در تصمیم ارزی دولت دو دیدگاه وجود دارد؛ نگاه دولت که به کشاورز و صنعتگر تسهیلات و برق، آب، گازوئیل و گاز سوبسیتی می‌دهد تا کالایی تولید کنند و معمولا خیلی از آنها مالیات هم نمی‌دهند و به صادرکننده هم معافیت مالیاتی می‌دهد، اما صادرکننده دلار حاصل از فروش کالاهایی که بخش زیادی از مواد اولیه آنها با ارز ۴۲۰۰ تومانی وارد کشور شده را به کشور برنمی‌گرداند و در اینجا حق با دولت است. او همچنین به تشریح دیدگاه صادرکننده در این بخشنامه می‌پردازد و می‌گوید: همانطور که مبنای برخی از کالاها با دلار ۴۲۰۰ تومانی بوده، بسیاری از کالاها هم چنین مبنایی ندارد و ظرف دو ماه در کشور قیمت برخی از کالاها دوبرابر شده است؛ با این وضعیت پرداخت دلار ۴۲۰۰ تومانی به دولت درست نیست.

● توقف صادرات = از دست رفتن بازارها

عضو هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی نیز با انتقاد از نحوه تصمیم‌گیری در موضوع ارز می‌گوید: متاسفانه کارشناسانی که تصمیم‌گیری می‌کنند کوچکترین اطلاعاتی از صادرات کشور به آسیای میانه، افغانستان و عراق ندارند و نمی‌دانند چطور صادرات به این کشورها صورت می‌گیرد و با چه روش‌های خاصی پول حاصل از آن به کشور برمی‌گردد. در این کشورها ارتباط بانکی برای بازگرداندن ارز وجود ندارد و از زمان صدور بخشنامه ارزی کسی جرات نمی‌کند به آسیای میانه صادرات کند. از طرفی، صادرات اینطور نیست که اگر ۱۰- ۲۰ روز انجام ندهیم و بعد دوباره شروع کنیم بازارمان مثل قبل وجود داشته باشد. توقف صادرات باعث از دست رفتن بازارهایمان می‌شود.

سیدهادی نبی‌زاده می‌افزاید: با بخشنامه ارزی دولت صدمه زیادی به صادرات خورده و این آسیب مقطعی نیست بلکه طولانی است چون وقتی بازار از دست می‌رود به دست آوردن دوباره‌اش سخت است. با این بخشنامه بخش زیادی از صادرات به آسیای میانه آسیب دیده و البته برای افغانستان هم بخشنامه صراحت ندارد و ممکن است در آینده به صادرکنندگان به این کشور هم بگویند ارز را برگردانید. در این میان، عده‌ای هم مجبورند برای از دست ندادن بازارهایشان کار را انجام دهند. امروز ترکیه از غرب کشور ما وارد می‌شود و کالاهایش را وارد ترکمنستان می‌کند و یا در شرق ایران، بازارهای افغانستان و پاکستان را پر می‌کند و از خلا ما حداکثر استفاده را می‌کند و روزی ما برمی‌گردیم به عرصه تجارت که بازاری نداریم.

ترکمنستان بزرگترین بازار خدمات مهندسی و پیمانکاری ترکیه در آسیای مرکزی و قفقاز بوده و روند فعلی اقتصادی دو کشور عملا به سود ترکیه است

حدود ۶۰ درصد صادرات کشور به آسیای میانه از خراسان است و صادرکنندگان استان بازارهای خود را در این کشورها پیدا می‌کنند اما بخشنامه ارزی کاری کرده که به فرض پیدا کردن بازارها، عملا نمی‌توانیم حرکتی برای تجارت انجام دهیم

وی خاطرنشان می‌کند: در تاجیکستان هم دیپلماسی ما ضعیف عمل کرد و دیپلماسی اقتصادی هم فعالیتی نداشت و به تدریج ۹۰ درصد بازارهای این کشور را از دست داده‌ایم. صدمات صادراتی صدماتی درازمدت است که در کوتاه مدت جبران نمی‌شود و باعث تعطیلی بسیاری از واحدهای صنعتی که مبنای کارشان صادرات است و در نتیجه بیکاری نیروهای کار خواهد شد و تصمیم‌گیران اقتصادی باید اینها را مدنظر قرار دهند و حداقل با نمایندگان بخش خصوصی مشورت کنند و بعد تصمیم نهایی را بگیرند زیرا اینطور که رأسا تصمیم بگیرند، صدمات جبران‌ناپذیری خواهد داشت.

صادرات خراسان رضوی به کشورهای آسیای میانه

ردیف	کشور طرف معامله	اردیبهشت ۹۶		اردیبهشت ۹۷		درصد تغییرات		سهم هر کشور از صادرات استان	
		وزن خالص (kg)	ارزش دلاری کالاها ($)	وزن خالص (kg)	ارزش دلاری کالاها ($)	وزنی	ارزشی	وزنی	ارزشی
۱	ترکمنستان	۴۱/۶۶۲/۸۱۹	۱۶/۵۶۰/۴۲۴	۲۸/۵۶۲/۱۳۴	۱۹/۵۰۵/۷۲۸	-۳۱	۱۸	۱۰	۸
۲	ازبکستان	۱/۶۹۷/۶۰۲	۲/۱۸۰/۷۰۴	۱۳/۰۲۷/۲۱۰	۳/۷۸۰/۶۴۵	۶۶۷	۷۳	۴	۲
۳	قزاقزستان	۳/۹۶۰/۸۴۴	۵/۳۱۶/۸۲۰	۵/۰۸۳/۹۰۲	۶/۳۶۲/۵۵۷	۲۸	۲۰	۲	۳
۴	تاجیکستان	۴/۸۳۲/۳۷۷	۴/۷۵۷/۴۷۴	۴/۹۵۰/۳۰۰	۶/۰۳۶/۵۲۴	۲	۲۷	۲	۳
۵	قرقیزستان	۱/۲۸۷/۰۹۹	۱/۴۰۹/۱۳۳	۱/۳۱۱/۰۵۱	۲/۰۱۰/۹۴۰	۲	۴۳	۰	۱
	جمع کشورهای آسیای میانه	۵۳/۴۴۰/۷۴۱	۳۰/۲۲۴/۵۵۵	۵۲/۹۳۴/۵۹۷	۳۷/۶۹۶/۳۹۴	-۱	۲۵	۱۸	۱۶
	جمع کل صادرات اردیبهشت	۲۱۰/۱۹۵/۲۵۲	۱۷۰/۲۲۷/۲۱۵	۲۹۶/۳۴۱/۹۱۶	۲۳۶/۷۶۳/۷۲۹	۴۱	۳۹	-	-

واردات استان از کشورهای آسیای میانه

ردیف	کشور طرف معامله	اردیبهشت ۹۶		اردیبهشت ۹۷		درصد تغییرات		سهم هر کشور از کل واردات استان	
		وزن کیلوگرم	ارزش دلاری	وزن کیلوگرم	ارزش دلاری	وزنی	ارزشی	وزنی	ارزشی
۱	ازبکستان	۱/۱۷۲/۶۹۵	۲/۷۵۰/۸۴۹	۸۰۶/۷۰۵	۱/۸۴۵/۸۳۱	-۳۱	-۳۳	۳	۵
۲	قزاقزستان	۳/۳۹۹/۳۹۰	۱/۱۳۶/۱۱۰	۴/۳۱۸/۰۶۰	۲/۰۱۸/۸۶۸	۲۷	۷۸	۱۴	۶
۳	تاجیکستان	۳۶۴/۲۴۱	۷۳۶/۶۲۷	۹۶۴/۳۰۶	۲/۰۷۹/۳۷۴	۱۶۵	۱۸۲	۳	۶
۴	ترکمنستان	۱۶۴/۵۱۰	۱۰۹/۴۶۷	۷۵۸/۰۱۰	۶۶۲/۴۸۸	۳۶۱	۵۰۵	۲	۲
۵	قرقیزستان	۱۵۴/۰۰۰	۱۷۰/۲۶۷	۲۲/۰۰۰	۲۵/۲۰۱	-۸۶	-۸۵	۰/۱	۰/۱
	جمع کشورهای آسیای میانه	۵/۲۵۴/۸۳۶	۴/۹۰۳/۳۲۰	۶/۸۶۹/۰۸۱	۶/۶۳۱/۷۶۲	۳۱	۳۵/۲۵	۲۲	۱۹
	جمع کل وادرات	۲۶/۹۸۷/۴۵۵	۳۵/۷۳۳/۷۸۴	۳۱/۰۵۲/۵۰۶	۳۴/۸۶۶/۸۶۹	۱۵	-۲/۴۳	-	-

● منبع: گمرکات استان خراسان رضوی

رشد ۲۵ درصدی صادرات به آسیای میانه در اردیبهشت ماه

اما طبق آمار رسمی گمرک خراسان رضوی و برخلاف گمانه‌زنی‌ها از کاهش میزان صادرات به آسیای میانه پس از صدور بخشنامه ارزی، صادرات استان در اردیبهشت ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته به این کشورها از نظر ارزشی ۲۵ درصد رشد داشته و از ۳۰ میلیون و ۲۲۴ هزار دلار در اردیبهشت ۹۶ به ۳۷ میلیون و ۶۹۶ هزار دلار در سال جاری رسیده است. در واقع، پس از صدور بخشنامه ارزی غیر از صادرات به ترکمنستان که از نظر وزنی ۳۱ درصد کاهش اما از نظر ارزشی ۱۸ درصد رشد داشته است، صادرات در سایر کشورها از نظر وزنی و ارزشی مثبت بوده است. به طوری که میزان صادرات به ازبکستان رشد چشمگیری داشته و از نظر وزنی ۶۶۷ درصد و از نظر ارزشی ۷۳ درصد نسبت به اردیبهشت ماه سال گذشته رشد داشته است.

از طرفی، در حالیکه می‌بینیم آمار صادرات به ترکمنستان در اردیبهشت ماه نسبت به دیگر کشورهای آسیای میانه رشد ارزشی کمتری داشته و از نظر وزنی هم کاهش داشته است؛ آمارها نشان می‌دهد میزان واردات از این کشور به استان خراسان رضوی رشد چشمگیر ۳۶۱ درصدی از نظر وزنی و ۵۰۵ درصدی از نظر ارزشی داشته است. این بدان معناست که ایران برادری خود را در تجارت با ترکمنستان ثابت کرده اما این کشور با سنگ‌اندازی‌های مختلف که آخرین آن، افزایش ۵۰ درصدی هزینه‌های تن بر کیلومتر برای کامیون‌های عبوری ایرانی است و پیشتر هم سابقه مشکل تراشی و عدم ارائه واگن برای حمل ریلی کالای ایرانی را در کارنامه دارد، بیش از گذشته بدعهدی خود را نشان داده است. به گفته زمانیان، رئیس انجمن شرکت‌های حمل ونقل بین‌المللی استان خراسان هدف اصلی ترکمنستان در افزایش تعرفه ترانزیت ایرانی سیاسی است تا ایران را از بازار کشورهای آسیای مرکزی دور کند که این موضوع ضربه اقتصادی سنگینی به کشور وارد خواهد کرد.

یادداشت

نقش تجاری متقابل ایران و کشورهای آسیای میانه در دوران تحریم

ادامه از صفحه اول

۶ - برقراری تعرفه‌های ترجیحی بر روی کالاهای یکدیگر

۷ - قبول بخشی از هزینه‌های حمل و نقل و تبلیغات ازسوی دولت

۸ - فعال بودن سفارتخانه‌های آنان در کشورهای مقصد برای برقراری ارتباطات تجاری و اقتصادی لازم به ویژه جدیت و تلاش رایزن‌های بازرگانی آنان برای معرفی تجار و بازرگانان و کالاهای کشور خود به طرف‌های متقاضی در کشورهای مقصد

۹ - ایجاد زیرساخت‌های لازم در کشورهای مقصد به منظور سرعت بخشیدن و ایجاد سهولت در حمل و نقل و نگهداری کالا در مسیر و مقصد و فراهم کردن امکانات رفاهی برای رانندگان و حتی صادرکنندگان خود.

۱۰ - ایجاد تسهیلات گمرکی و بندری ازسوی کشورهای صادرکننده و تفاهم با کشورهای واردکننده به منظور تسریع در ترخیص و عرضه به موقع کالا به مصرف کننده نهایی

۱۱ - برگزاری نمایشگاههای مختلف و همایش‌های موثر متعدد به منظور معرفی کالاها و انجام مذاکرات تجاری جهت خرید و فروش محصولات تولیدی ازسوی دست‌اندرکاران دو طرف

۱۲ - عدم رقابت صادرکنندگان یک کشور در کشور مقصد با یکدیگر

۱۳ - حمایت دولت‌های صادرکننده از صادرکنندگان خود در تمامی مراحل صادرات خصوصاً به هنگام بروز اختلاف بین صادرکننده کشور مبدا و واردکننده کشور مقصد

۱۴ - ایجاد شرایط مناسب برای انتقال ارز از کشور مقصد به داخل کشور مبدا و خرید ارز مذکور به قیمت مناسب توسط بانک‌ها و یا صرافیهای محلی

۱۵ - تنظیم قراردادهای تجاری بین کشورها به منظور قانونمند کردن تجارت با یکدیگر و تسهیل در امور تجاری با هم و حفظ حقوق اتباع خویش در کشور دیگر

۱۶ - انجام بسیار امور دیگری که صادرکننده را به انجام خدمات موثرتر و صادرات بیشتر و انتقال ارز حاصله به داخل کشور تشویق کند.

پس لازم است قبل از هر چیز و در شرایط فعلی به اهمیت کشورهای آسیای میانه برای انجام مبادلات تجاری سالم و مستقیم پی برد و سپس به فکر گسترش این مبادلات با رعایت نکات فوق پرداخت. بدیهی است در شرایطی که کشور با تهدید تحریم‌های اقتصادی و سیاسی از سوی استکبار جهانی و آمریکای سلطه‌گر مواجه است و دشمنان از هر سو درصدد ضربه زدن به ما هستند، ما نیز باید تدابیر سنجیده‌تری بیندیشیم، با کشورهای همسایه به ویژه کشورهای آسیای میانه روابط صمیمی‌تر و قانونمندتری برقرار کنیم.

در این رابطه تولیدکنندگان و تجار ما می‌بایست در عمل صداقت خود را نشان داده کالاهایی با کیفیت مطلوبتر و با قیمت مناسبتر و حتی رقابتی‌تر با دیگر کشورها و با شرایط سهل‌تر به آن کشورها صادر و برای کسب ارز مورد نیاز کشور تلاش بیشتری به خرج دهند.

امروزه هم به جهت ارزآوری و هم به لحاظ تامین بسیاری از نیازمندی‌های داخلی، رونق صادرات و داشتن ارتباط نزدیک با کشورهای مذکور ضروری است. کشورهای آسیای میانه بازار بسیار مناسبی برای کالاهای ایرانی هستند زیرا هم به دلیل نزدیکی فرهنگ مصرف مردم آن کشورها به فرهنگ مصرف مردم ایران و هم به دلیل هزینه حمل پایین‌تر، عموماً اقبال و علاقمندی بیشتری به کالاهای ایرانی نشان می‌دهند.

از طرف دیگر تولیدات مازاد بر مصرف این کشورها به راحتی می‌تواند قسمت عمده‌ای از نیازمندیهای وارداتی ما را تامین کند. از مواد پروتئینی گرفته تا غلات و خوراک دام و طیور، از فلزات مختلف گرفته تا بعضی از محصولات صنعتی، معدنی و...

این کشورها می‌توانند رابط خوبی برای تامین نیازمندی‌های‌مان از سایر کشورها نیز باشند و به کمک آنها شاید بتوان به نحو بهتری از سد تحریم‌ها گذشت. خلاصه اینکه همسایگان ما همه می‌توانند در بازسازی کشورمان در دوران تحریم نقش ارزنده‌ای ایفا کنند و ما نیز می‌توانیم در رفع بسیاری از نیازمندیهای آنان مفید و موثر باشیم. آنچه مسلم است رفتار ماست که ارتباطات سالم و درست را شکل می‌دهد. در گذشته خوب عمل نکرده‌ایم باید در ارتباطاتمان تجدیدنظر کنیم. باید صداقت در عمل داشته باشیم.

باید وفای به عهد را سرلوحه فعالیت‌هایمان قرار دهیم. باید سفارتخانه‌هایمان بیش از گذشته در برقراری ارتباطات درست و سالم تلاش کنند. باید رایزن‌های بازرگانی متخصص و باتجربه به کار گرفته شوند. باید تبلیغات به صورت گسترده‌تر و با شیوه‌های علمی روز در همه کشورهای مقصد صادراتی به انجام برسد. باید بانک‌هایمان تجدید سازمان شوند، خود را بروزرسانی کنند. باید در کنار تولیدکنندگان و صادرکنندگان یار و مددکار آنان باشند. دولت نیز می‌بایست در این راه به کمک بانک‌ها بپردازد. سرمایه بانک‌های دولتی را تقویت کنند. مطالبات بانک‌ها را به آنان مسترد دارد.

علاوه بر اینها لازم است زیرساخت‌های ارتباطی‌مان توسعه یابند، ناوگان‌های حمل و نقل‌مان نوسازی شوند و خلاصه اینکه باید ایرانی نو، ایرانی پیشرفته با فناوری جدید به دنیا معرفی شود و در این رابطه همه باید تلاش کنیم، همه باید مسئول اقدامات خود باشیم، همه باید هدفمان تامین منافع جمع باشد نه صرفاً تامین منافع شخص.

قوانین و مقررات مخل نظم تجاری باید لغو و قوانین پیشرفته و کارساز جایگزین آن شود و در آن صورت ایران می‌تواند بهتر از ترکیه و چین در بازارهای آسیای میانه نقش ایفا کند و از این کشورها به نحوه شایسته‌تری بهره‌مند شود.

به امید آن روز و به امید روزهای بهتر و ارتباط نزدیکتر با همسایگان هم‌کیش و هم فرهنگ. به امید ایرانی آبادتر، ارزشمندتر و با اقتصادی پویاتر و توانمندتر در منطقه و بلکه در جهان.

***عضو هیات رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان**

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM ● info@ donya-e-eqtesad.com

ضمیمه استان های خراسان

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران
■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان ■ مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
■ نشانی: خیابان شهید مطهری- حدفاصل سنایی و میرزای شیرازی - پلاک ۳۷۰
■ مدیر هنری: محمد عسگری ■ تلفن: ۸۷۷۶۲۲۰۷-۰۲۱
■ لیتوگرافی و چاپ: امید نشر و چاپ ایرانیان

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم- دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱ آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
خراسان جنوبی، محمد قربانی: ۳۲۲۳۵۴۵۴-۰۵۶
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

یادداشت

استارتاپ، فرایندی در بستر «یا همه یا هیچ»!

ادامه از صفحه اول

دومین عامل موسسات و سازمان‌هایی هستند که بتوانند این ایده‌ها را مورد حمایت فنی و علمی قرار دهند. دانشگاه‌ها و سایر موسسات پژوهشی و آموزشی باید چنین آمادگی داشته باشند. شـــخصا با مواردی سر و کار داشته‌ام که با یک راهنمایی فنی ساده، ایده‌های خلاقانه‌ای به ثمر نشسته‌اند.

سومین عامل چنین اکوسیستمی موسسات غیرانتفاعی و یا سازمان‌های دولتی هستند که بتوانند بستر اداری لازم را برای شروع فعالیت‌های اولیه استارتاپ‌ها مهیا سازند. چنین به‌نظر می‌رسد که اگر چه چنین سازمانها و موسساتی در ایران وجود دارند اما اینرســـی نظام دیوان سالاری و کاغذ بازی‌های غیر ضروری اثر حمایتی آنها را به شدت کاهش داده است.

مراکز رشد برای استقرار استارتاپ‌ها و دریافت حمایت‌های حقوقی و تاسیس دفتر و راه اندازی کارگاه های مورد نیاز تولید محصول اولیه و یا ارائه خدمات مورد نظر اســـتارتاپ‌ها عامل چهارم در این اکوسیســـتم هستند. اختصاص فضاهایی از این دست در بسیاری از دانشـــگاه‌ها و پارک‌های علمی و فناوری مدتهاست مرسوم شده و به نظر شرایط نسبتا خوبی را از این بابت دارا هستیم.

عامل پنجم وجود سیستم حمایت‌کننده مالی است. معمولا جلب حمایت مالی در بازار معمول سرمایه برای توسعه اشتغالی که هیچ تجربه‌ای ندارد بســـیار دشوار است. بنابراین باید یک نظام بانکی حمایتی از چنین مشاغلی وجود داشته باشد که با تخصیص وام‌های ویژه و یا سرمایه‌گذاری‌های حساب شده، حداقل نیاز مالی استارتاپ‌ها را برای رشد و توسعه فراهم سازند.

همهٔ این عواملی که برشـــمردم باید به نحو احسن در کنار هم قرار گیرند تا بتوان به محیط مناســـبی امیدوار بود که در آن بـــذر ایده‌های تکنولوژیکی خلاقانه جوانـــه زده، می‌بالد و محصول می‌دهد.

با اینحال و با همه این مراقبت‌هایی که باید از رشد چنین نهال‌های نوپایی صورت بگیرد، ریسک ثمردهی آنها همچنان زیاد است. اما این ریسک زیاد مطلقا دلیل این نمی‌شود که از خیر ایجاد چنین اکوسیستم مناسبی دست برداریم. زیرا ماهیت ایده‌های استارتاپی چنان است که اگر به ثمر بنشینند، گاهی می‌توانند بر تمام کشـــور و یا حتی بر کل جهان تاثیر تعیین کننده‌ای بگذارند.

یکی از نمونه‌های بســـیار موفق چنین محیطهای مناسب برای استارتاپ‌ها که شهرت جهانی دارد «سیلیکون ولی» در آمریکاست. این محیط با گردآوری همه عناصر مورد نیاز ایجاد و توسعه استارتاپ‌ها چنان بازدهی بالایی ایجاد کرده است که برای تکنولوژیست‌های جوان، نفس ورود به این اکوسیستم به معنای رشد و موفقیت تضمینی آنهاست.

بنابراین برای حمایت از استارتاپ‌ها و اطمینان از اینکه این موضوع می‌تواند به‌عنوان یک شـــاخه فعال در بخش اقتصاد و صنعـــت کشـــور نقش ایفا نموده و حتی در شـــرایط خاص جهش‌هایی را باعث شـــود، باید نگاه جامع و همه جانبه‌ای به آنها داشـــت. و نیز اینکه در طراحی محیط مناسب برای رشد آنها اگر تنها یکی از عوامل مورد نیازی که برشمرده شد غایب باشند، نمی‌توان به رشد استارتاپ‌هایی که ذاتا هم آسیب‌پذیری بسیاری دارند امیدوار بود! به‌عبارتی این فرایند در یک بستر «یا همه یا هیچ» کار می‌کند! اگر همه شرایط مهیا باشند، امکان موفقیت هست و اگر حتی یک شرط محقق نشود هیچ امکان توفیقی نخواهد بود.

***عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد**

دنیای اقتصاد گزارش می‌دهد

استارتاپ‌ها، شروعی برای پایان تحریم‌ها

ضحی زردکانلو
■ خبرنگار

دنیای اقتصاد- تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران که طی ســـال‌های ۹۰ تا ۹۱ به اوج خود رسید، گرچه آسیب‌های بسیاری بر پیکرهٔ اقتصادی کشور وارد کرد اما در برخی حوزه‌های نوپا مثل اســـتارتاپ‌ها عامل محرکی بر خودکفایـــی بود. به‌طور مثال زمانیکه عموم مردم جهان می‌توانستند از خدمات اســـتارتاپ‌هایی چون «آمازون» و «اوبر» بهره‌مند شوند، ما برای عقب نماندن از قافلهٔ جهانی تکنولوژی «دیجی کالا» را ساختیم که اکنون پربازدیدترین سایت استارتاپی خاورمیانه است و با راه‌اندازی تاکسی‌های متعدد اینترنتی، خود را از استارتاپی مانند «اوبر» بی‌نیاز کردیم. گرچه اکنون برندهای ذکر شده دیگر استارتاپ محسوب نمی‌شوند و با شروع استارتاپی اکنون به نوک قلهٔ کسب‌وکار خود رسیده‌اند. حال با توجه به فعل‌وانفعالات منطقه‌ای، تحولات سیاســـی، خروج امریکا از برجام و تحریم‌های پیشِ رو و البته پیشینهٔ موفق اســـتارتاپی در کشور، لزوم حمایت از چنین کســـب‌وکارهایی که خلاقیت، درآمد بـــالا، هزینهٔ کم و اشتغال‌زایی از ویژگی‌های بارز آن است، بدیهی است. اما در شرایطی که براساس آمارهای جهانی از هر ۱۰۰ اســـتارتاپ ۹۰ استارتاپ با شکست مواجه می‌شـــوند و از ۱۰ استارتاپ باقی‌مانده تنها یکی از آن‌ها به موفقیت استارتاپ‌های مطرح می‌رسد، چگونه می‌توان در این عرصهٔ پر از آزمون و خطا خوش درخشـــید و پس از طی مراحل استارتاپی به یک شرکت اقتصادی قابل عرض تبدیل شد؟

در پاسخ به این سوال می‌توان گفت: برای راه‌اندازی یک استارتاپ موفق باید به ســـه عامل اساسی توجه داشـــت، ابتدا ایده و تفکر اولیه برای ســـاختن محصولی است که کمبود آن برایمان ملموس باشد و مطمئن باشـــیم ارائه راهکارمان با استقبال عمومی خوبی مواجه می‌شـــود، عامـــل دوم متقاعد کردن ســـرمایه‌گذاران و شتاب‌دهنده‌هاست و اینکه بتوانیم سرمایه‌گذار و فعال اقتصادی را برای شریک شدن در شروع فرآیند استارتاپی خود متقاعد کنیم، عامل سوم مقیاس‌پذیری اســـت به این معنا که مهره‌ها را جوری کنار هم بچینیم که بتوانیم با کاهش هزینه‌ها و یا دســـت‌کم ثابت نگه داشتن آن درآمد خود را افزایش دهیم. باید گفت آن ۹۰ درصد استارتاپی که با شکست مواجه می‌شوند، حداقل در یکی از این سه مورد اساسی ناکام بوده‌اند. پس می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که پویایی استارتاپ‌ها جدا از ایجاد اشتغال یک چرخه اقتصادی تولید می‌کند که منافع عمومی را در بر دارد.

◀ باید بتوانیم سرمایه‌گذار مناسب برای تجارت فکر پیدا و ترکیب درستی از ایده و سرمایه ایجاد کنیم

● رتبه دوم مشهد در گردش مالی استارتاپ‌ها

براساس آخرین آمار در فروردین‌ماه سال جاری، ۷۲ شتابدهنده در کشور فعالیت می‌کنند که از این بین تنها ۳ شتابدهنده متعلق به مشهد است و شهرهای تهران با ۳۸ و اصفهان و شـــیراز با ۵ شتابدهنده در رتبه‌های اول و دوم این جدول قرار گرفته‌اند. به گفتهٔ رئیس پارک علم و فناوری خراسان رضوی، ما با ۱۸۰ استارتاپ فعال در استان، رتبه سوم استارتاپی را پس از تهران و اصفهان داریم، اما از لحاظ گردش مالی در کشور رتبه دوم را داریم. همچنین طبق آمارهای رسمی در تعدد فارغ‌التحصیلان و نخبگان دانشگاهی خراسان رضوی رتبه دوم را دارد. براساس آمار و ارقام می‌توان با قاطعیت نتیجه گرفت که ظرفیت‌های بسیاری برای رشد کسب‌وکارهای نوپای استارتاپ در استان وجود دارد. علاوه بر این در خراسان رضوی بستر مناسبی در مقوله‌های مختلفی چون صنایع غذایی، خودرو، چرم، کشاورزی(زعفران و پسته و ...) برای ظهور و شکوفایی استارتاپ‌ها وجود دارد. کمااینکه در زمینه‌های مزبور نمونه‌های موفق استارتاپی در استان در حال فعالیتند که نوشتن از آنان گزارش مجزا و مفصلی را می‌طلبد.

حســـین علم الهدایی معتقد است، گرچه شـــتابدهنده‌ها می‌توانند به توسعهٔ استارتاپ‌ها کمک کنند امـــا اینگونه هم نیست که نبودشان باعث توقف رشد یک استارتاپ شود. رئیس پارک علم و فناوری خراسان رضوی با اشاره به این نکته که جذب سرمایه‌گذاران دراین حوزه بسیار مهم اســـت، می‌گویـــد: براســـاس آمـــار ایـــن مرکز، شتاب‌دهنده‌های استان حداقل ۱۰ استارتاپ را مورد حمایت خود قرار داده‌اند.

علم‌الهدایی: با توجه به ظرفیت‌های موجود باید سعی کنیم استارتاپ‌های منطقه‌ای را گسترش دهیم به گونه‌ای که مشاغل سنتی و مشابهی که در شهرستانها فعالیت می‌کنند متضرر نشوند

وی با تایید این نکته که تعداد استارتاپ‌ها با تعداد شتاب دهنده‌ها در استان نمی‌خواند و ظرفیت بروز شتابدهنده‌های بیشتری در مشهد وجود دارد به توسعهٔ استارتاپی در شهرهای نیشابور، گناباد و تربت‌حیدریه نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: در شهرستانها معمولا استارتاپ‌ها مشکل دارند ما با توجه به ظرفیت‌های موجود باید ســـعی کنیم استارتاپ‌های منطقه‌ای را گسترش دهیم به گونه‌ای که مشاغل سنتی و مشابهی که در شهرستانها فعالیت می‌کنند متضرر نشوند.

وی پارک علم و فناوری را حامی اصلی استارتاپ‌ها می‌داند و می‌گوید: بخش خصوصی یا اتاق بازرگانی می‌تواند با سرمایه‌گذاری، آموزش و مشاوره به رشد و توسعهٔ استارتاپ‌ها کمک کند.

علم‌الهدایـــی تصریح می‌کند: راه نجات توســـعهٔ اقتصادی ما اقتصاد سالمی است که منجر به اقتصاد مقاومتی شود. هرچه اســـتارتاپ‌ها از طرف دولت و بخش خصوصی حمایت شوند، به نفع منطقه و کشور خواهد بود. او در تکمیل ســـخنان خود به اعتبارات ناچیز پارک علم و فناوری اشـــاره می‌کند و می‌گوید: متاسفانه اعتبارات مراکز رشد، پارکها و استارتاپ‌ها در مقایسه با اعتباراتی که به دانشگاهها داده می‌شود کافی نیســـت. برای حمایت از تولید کالای داخلی و تولید ملی باید شرکت‌های استارتاپی داخل کشور را حمایت کنیم تا رشد کنند.

● ضرورت رفع موانع تجارت فکر

دبیر انجمن کارآفرینان جوان اتاق بازرگانی خراسان رضوی معتقد است: ما هنوز مرجعی برای صدور مجوز و رسیدگی به شرایط فعالیت برای استارتاپ‌ها نداریم، پارک علم و فناوری هم فعالیت و نگاهش صرفا در حوزهٔ اســـتارتاپ نیست، در این پارک شرکت‌های دانش بنیان در کنار شرکت‌های استارتاپ، فعالیت می‌کنند. محسن خندان دل تصریح می‌کند: «مجمع انجمن جوانان کار آفرین» اتاق مشهد، شرایط ویژه‌ای را برای جذب استارتاپ‌ها ایجاد کرده است. اتاق اگر شرکتی را به‌عنوان شرکت استارتاپ تشخیص داد از او حمایت خواهد کرد.

وی بـــا تاکید بر این مهم که باید حمایت قانونی از ایده‌های اســـتارتاپی به وجود بیاوریم، می‌گوید: گردش مالی «تجارت فکر» در دنیا و حمایت قانونی از این موضوع رقمهای بالایی را از آن خود کرده اما در کشـــور ما اینگونه نیست چون قانون کپی رایت رعایت نمی‌شود.

پس رفع موانع جدی تجارت فکر اهمیت بسیاری دارد. ما باید بتوانیم ســـرمایه‌گذار مناســـب برای تجارت فکر پیدا و ترکیب درستی از ایده و سرمایه ایجاد کنیم.

خندان‌دل با بیان اینکه یک استارتاپ موفق پس از حدود سه ســـال عمر مفید باید از حالت استارتاپ خارج و به یک مجموعـــهٔ کلان اقتصـــادی تبدیل شـــود، از ظرفیت‌های موجود در شهر مشهد سخن می‌گوید و خاطرنشان می‌کند: مشهد با گسترهٔ جغرافیای بزرگ و جمعیت کثیر، اولین شهر کشـــور در حوزهٔ ورود گردشگر است، پس بستر بسیار مناسبی برای حضور و ظهور اســـتارتاپ‌ها در این شـــهر وجود دارد که بنا بر درخواست‌های متعددی چون گردشگری، پزشکی و مذهبی و ... می‌توان به فکر ایجاد استارتاپ‌های جدید بود، که ماحصل آن می‌تواند جذب اعداد قابل قبولی برای شکوفایی و رشد اقتصادی مشهد باشد. به‌گفتهٔ این کارشناس اقتصادی ۱۲ استارتاپ موفق کشور ما طی یک سال، ۳هزار و ۸۳۰ میلیارد تومان گردش مالی ایجـــاد کرده‌اند. ما باید با بالا بردن پتانسیلهای شهر مشهد ابتدا استارتاپ‌های استانی به‌وجود بیاوریم و ســـپس با توسعه در شرق و کل کشور، فراکشوری شویم که همه اینها نیازمند یک بسترسازی مناسب اســـت که اتاق بازرگانی قدم نخست را دراین حوزه برداشته است.

او نگاه به آینده استارتاپ‌ها را اجتناب ناپذیر تلقی کرده و آینده بدون اســـتارتاپ را بی‌معنی می‌داند و می‌گویـــد: چه بخواهیم و چه نخواهیم ارائه ایدهٔ خلاقانه در قالب شرکت استارتاپی الزامی است که در کشور ما نیز به وجود آمده است، فقط مهم است نگاهی واقع‌بینانه داشته باشیم و نگذاریم فرار مغزها شکل بگیرد. ارزش فکر چیزی نیست که بشود به راحتی از کنارش عبور کرد.

● شهرداری چگونه از استارتاپ‌ها حمایت می‌کند؟

مدیریت جدید شهری مشهد، رویکردی حمایتی نســـبت به استارتاپ‌ها دارد. معاون برنامه ریزی و توسعه شهرداری مشهد می‌گوید: ما بـــه عنوان دولت بهترین حمایتی که می‌توانیم از استارتاپ‌ها بکنیم این است که هیچ حمایتی از آنها نکنیم! هرجا که ما در فضای کسب و کار وارد شدیم رانت ایجاد کردیم، بازار را هم به نفع بخش‌های خاصی بهم ریختیم و عملا باعث شدیم ساختار سالمی دراین چرخه شکل نگیرد. شهریار آل شیخ ادامه می‌دهد: ما نه متولی استارتاپ‌ها هستیم و نه معتقدیم که باید باشیم و نه این مداخله را به صلاح می‌دانیم، اما به شکل دیگری عمل می‌کنیم که شاید بشود آن را به نوعی حمایت از استارتاپ‌ها دانست. آل‌شیخ در توضیح نحوهٔ حمایت شهرداری از استارتاپ‌ها می‌گوید: ما مسائل و مشکلاتی را که آماده‌ایم برای رفعش هزینه کنیم به مجموعه‌هـــای خلاق و کار آفرین ارائه می‌کنیم، هم اکنون در بخش حمایت از خرید کالای داخلی، فعالیت دفاتر ارتباط با دانشگاه و حمایت از نخبگان را در دستور کار داریـــم، برای کمک به فراینـــد تولید محصول، چرخه‌ای را با حضور شتاب دهنده‌ها ایجاد کردیم که در حوزه‌هـــای مختلف فعالیـــت می‌کنند، از برخی شتابدهنده‌های ملی نیز درخواست کردیم که در مشهد نیز فعالیت داشته باشند و استارتاپ‌های خراسانی و مشهدی را حمایت کنند. پس یک شکل حمایت ما از استارتاپ‌ها حمایت از شتاب‌دهنده‌ها برای فعالیت در مشهد است. ولی خود شهرداری هنوز در چرخهٔ استارتاپ‌ها به طور خاص برنامه‌ای ندارد. وی با بیان اینکه در حوزهٔ شهری زیرساخت‌های خوبی در مشهد

خندان‌دل: «مجمع انجمن جوانان کار آفرین» اتاق مشهد، شرایط ویژه‌ای را برای جذب استارتاپ‌ها ایجاد کرده است. اتاق اگر شرکتی را به‌عنوان شرکت استارتاپ تشخیص داد از او حمایت خواهد کرد

وجود دارد تا بتوان در خصوص استارتاپ‌ها کارهای خوبـــی انجام داد، تصریح می‌کند: حوزهٔ شـــهری و مدیریت شهری مشهد آمادگی تعامل با استارتاپ‌ها را دارد. معاون برنامه‌ریزی و توســـعهٔ شهرداری مشهد خاطرنشان می‌کند: مهمتر از ایده و تفکر اولیه این است که مشتری راغب برای آن تفکر وجود داشته باشد که ما ترجیح می‌دهیم مشـــتری خوبی برای ایده‌های خلاقانه باشیم. آل‌شیخ تاکید می‌کند: ترجیح می‌دهیم حمایـــت های مالی از اســـتارتاپ‌ها از طریق بخش خصوصی انجام شود چون تجربهٔ دولتی موفقی دراین زمینه وجود نداشته است.

خبر

فعالیت هفت هزار تعاونی در خراسان رضوی

ایرنا- مدیر تعاون اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراســـان رضوی گفت: شش هزار و ۹۳۳ تعاونی در این استان فعال هستند که از این تعداد دو هزار و ۳۰۷ تعاونی در شهر مشهد است.

اســـماعیل سلطانخواه افزود: دو هزار و ۳۸۹ تعاونی در بخش خدماتی، هزار و ۶۱۵ تعاونی در بخش کشـــاورزی و ۹۸۰ تعاونی در بخش صنعت بیشترین تعداد تعاونی‌های فعال در خراسان رضوی هستند.

وی حجم سرمایه تعاونی‌های فعال را در خراسان رضوی سه هزار میلیارد و ۳۸۵ میلیون ریال اعلام و بیان کرد: ظرف دو ماه نخست امسال ۴۹ تعاونی با سرمایه سه میلیارد و ۲۸۸ میلیون ریال در این استان تشکیل شده است.

او گفت: همچنین از بهمن ماه ۱۳۹۳ تاکنون ۹۷۵ تعاونی منحل شده‌اند که ۷۹۸ مورد آنها مربوط به مشهد بود. از ابتدای امسال تاکنون نیز ۲۱ تعاونی در سطح خراسان رضوی منحل شده‌اند.

بهره‌برداری از نخستین آزمایشگاه تشخیص محصولات تراریخته شمال شرق کشور

دنیای اقتصاد- نخســـتین آزمایشگاه تشخیص محصولات تراریخته شمال شرق کشور در موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی در مشهد راه‌اندازی شد.

رئیس موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی گفت: این موسسه در راســـتای مأموریت خود نسبت به اخذ مجوزهای لازم از سازمان غذا و دارو در زمینه تشخیص محصولات تراریخته کرد از آن جهت که با توجه به رشد جمعیت جهان و افزایش دغدغه امنیت غذایی، دولت‌ها از جمله آمریکا، چین و استرالیا بر دستکاری ژنتیکی برای تولید غذای بیشتر متمرکز شده‌اند.

غدیر رجب‌زاده در خصوص الزامات تشخیص محصولات تراریخته تاکید کرد: به علت نبود تضمین کافی برای ایمنی مواد غذایی تراریخته و از طرفی عدم تایید مضرات احتمالی مصرف این محصولات در مطالعات انجام شده، اجماع نظر در خصوص مزایا یا معایب مصرف این محصولات وجود ندارد و بر این اساس دولت مکلف به برچسب‌گذاری محصولات تراریخته برای آگاهی بخشی به مصرف کنندگان شده است. وی با بیان اینکه ایران وارد کننده محصولات تراریخته به ویژه دانه‌های روغنی است، گفت: این آزمایشگاه با هدف تشخیص محصولات تراریخته و ارائه گزارش به سازمانهای نظارتی به عنوان آزمایشگاه همکار فعالیت می‌کند. بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی، دولت مکلف به برچسب گذاری محصولات تراریخته به منظور اطلاع رسانی به مصرف کنندگان برای انتخاب و مصرف مواد غذایی شده است که آزمایشگاه های تشخیص این محصولات به عنوان ابزار اصلی اجرای این مصوبه به شمار می روند.

پرداخت تسهیلات به ۷۵ طرح اشتغال روستایی خراسان رضوی

ایرنا- مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی گفت: امسال ۷۸ میلیارد و ۶۱۰ میلیون ریال تسهیلات به ۷۵ طرح اشتغال روستایی و عشایری این استان در حوزه بومگردی و صنایع دستی پرداخت شد.

ابوالفضل مکرمی‌فر افزود: این طرحها که برای ۲۷۹ نفر اشتغال ایجاد می‌کند در ۱۵ شهرستان استان اجرا می‌شود. وی اظهار کرد: از دی ماه پارسال تاکنون ۶۱۵ طرح در حوزه فعالیتهای زیر مجموعه این اداره کل برای دریافت تسهیلات اشتغال روستایی و عشایری با ظرفیت اشتغال ۳۸۰۰ نفر در سامانه کارا ثبت شده است.

وی گفت: شهرستان تایباد با ۲۱ طرح سرمایه‌گذاری در رتبه اول و شهرستان تربت حیدریه با ۱۹ طرح در رتبه دوم دریافت کنندگان تسهیلات اشتغال روستایی این استان قرار دارند.

مکرمی‌فر افزود: حوزه‌های بوم‌گردی و صنایع دســـتی زمینه‌ساز فرصتهای شغلی فراوان با سرمایه‌گذاری اندک هستند. سامانه کارا بر اساس مصوبه سال ۱۳۹۶ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و ابلاغیه بانک مرکزی به منظور تسهیل در فرایند ارائه تسهیلات به طرحهای اشتغالزای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان در چارچوب قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری فعالیت می‌کند.

بر این اساس سرمایه‌گذاران و کارآفرینان روستایی می‌توانند با ثبت نام در سامانه اینترنتی کارا به آدرس http://kara.mcls.gov.ir و معرفی طرحهای خود، اخذ تاییدیه و طی مراحل لازم، از تسهیلات بانکی برای اجرای طرحهای خود بهره‌مند شوند.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم آرایشی و بهداشتی مشهد:

فروشگاه‌های زنجیره‌ای با تخفیف ۸۰ درصد از دید ما مردود است

ایسنا- رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم آرایشی و بهداشتی مشهد گفت: فروشـــگاه‌های زنجیره‌ای از دید اتحادیه مردود هستند، در واقع هیچ فروشگاهی نمی‌تواند ۸۰ درصد برای کالای اصلی تخفیف قرار دهد، با بررسی این فروشگاه‌ها، تمام کالاهای آنها تقلبی و درجه دو بوده است، مردم زمانی متوجه می‌شوند که دچار عارضه می‌شوند به اتحادیه مراجعه می‌کنند.

محمدجواد فرزانه با توجه به اینکه مصرف کننده بازار لوازم آرایشی و بهداشـــتی تنها بانوان هستند، در خصوص وضعیت این بازار اظهار کرد: این بازار و صنف همانند سایر با صنف‌ها دچار رکود شده است، کالاهای این بازار کالاهای استراتژیک نیست که مردم حتما نیازمند این دسته از کالاها باشند، در این صورت خرید لوازم آرایش را به تعویق می‌اندازند.

وی ادامه داد: ما از دو جهت دچار زیان شـــده‌ایم، زیرا شاهد یک افزایش قیمت به علت تعرفه‌ای که اخیرا اجرایی شده بودیم که حدود ۱۰ درصد نسبت به سال گذشته تعرفه های وارداتی افزایش یافته است. همچنین افزایش نرخ دلار تاثیر به سزایی به همراه داشته که باعث افزایش قیمت بسیار زیادی در این حوزه شده است، این گرانی باعث شده که در فروش و مصرف لوازم آرایشی و بهداشتی کاهش یابد تا گذر زمان مردم متوجه شـــدند که این لوازم را نمی توانند با قیمت های گذشته خریداری کنند.

در دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی مطرح شد

ایجاد بسته موانع و کاستی‌های حوزه شهرک‌های صنعتی

دنیای اقتصاد- رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی گفت: یکی از اهداف شورای گفتگو در سال جاری برگزاری نشستهای تخصصی است که یکی از آنها نشست تخصصی شهرکهای صنعتی (خدمات- کاستی‌ها) با هدف بررسی نیازها و ارائه راهکار برای حمایت از واحدهای تولیدی مســـتقر در شهرک‌های صنعتی است.

علی اکبر لبافی افزود: در این راستا لازم است بسته موانع و کاســـتی‌های حوزه شهرکهای صنعتی را جمع‌بندی و جمـــع‌آوری کنیم و ســـپس آن را در اختیار مدیران شـــهرکهای صنعتی و تشکلهای بخش خصوصی قرار دهیم تا در صورت لزوم نظرات اصلاحی را ارائه کنند.

شهرام عیدی‌زاده، مسئول امور پژوهش و تحقیقات دبیرخانه شورای گفتگوی استان از نبود ارتباط میان تولید و توزیع و محدودیتهایی در این زمینه، مشکل دریافت تســـهیلات و منابع ارزان قیمت و سرمایه در گردش و موضوع استقرار اصناف در شهرکهای صنعتی به عنوان برخی از موانع در شهرکهای صنعتی استان نام برد.

وی افزود: موضوع دیگر مشکلات دریافت سند زمین واحدها در شـــهرکهای صنعتی به دلیل پایان کار و... و ترهین قطعات شهرک صنعتی برای دریافت تسهیلات بانکی است. عیدی زاده ایجاد واحدهای بازاریابی بزرگ در شهرکهای صنعتی برای یافتن بازارهای هدف صادراتی را یکی دیگر از خواسته‌های واحدهای صنعتی مستقر در شهرکها خواند و اظهار کرد: راهکاری برای راه‌اندازی واحدهای تعطیل شـــده نیز باید در نظر گرفته شـــود. همچنین موضوع انجام فرایندهای گمرک و شهرکهای صنعتی صادرات محور برای توسعه صادرات در شهرکها، چگونگی جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی و تعیین تکلیف فعالیت غیراقتصادی برخی از واحدهای مستقر در شـــهرکهای صنعتی از دیگر انتظـــارات واحدهای صنعتی است. امیرمهدی مرادی، دبیر اجرایی انجمن مدیران صنایع خراسان نیز با تاکید بر اینکه بسیاری از مباحث، مشکل عمومی کل واحدهای صنعتی است نه فقط واحدهای مستقر در شهرکها، تصریح کرد: اگر قرار است واحدها برای حضور در شهرکهای صنعتی تشویق بشوند باید مشوق‌هایی بگذاریم مثلا یارانه‌ای به شهرکها داده شود و تصفیه‌خانه بزرگی ایجاد شود تا مدیر واحد صنعتی ببیند نیازی به هزینه‌کرد خودش برای ساخت تصفیه‌خانه نیست.

● تنها ۳۰ درصد جوازهای تاسیس کارخانه‌ها به چرخه تولید برمی‌گردند

فیروز ابراهیمی، دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت خراســـان رضوی هم بر اهمیت توقف در صدور مجوزهای صنعتی تاکید و اظهار کرد: در کشور بالغ بر ۱۰۱ هزار جواز تاسیس و ۸۸ هزار کارخانه داریم. اما ۳۰ درصد جوازها به چرخه تولید برمی‌گردند. برای حل مشـــکلات واحدهای صنعتی لازم اســـت اول نیازسنجی کنیم و سپس راهکار بدهیم؛ به طور مثال در بحث کمبود نقدینگی، چگونگی تامین آن باید بررســـی شـــود و لازم است مباحثی که در دستور کار قرار می‌گیرد کارشناسی باشد.

مقامی، مدیرعامل توسعه شهرک صنعتی توس نیز گفت: مجموعه قوانین و مقررات حاکم بر شـــرکت شـــهرکهای صنعتـــی حکایت از وظایف شـــرکت برای آماده‌ســـازی زیرساختها دارد اما از آنجا که در سالهای اخیر نقش دولت در بخش زیرســـاختها به درستی ایفا نشده، از برنامه دور شـــدیم. مثلا شهرک توس با وجود عمر ۲۵ ساله هنوز در زیرساختها مشکل دارد. نهادهای خدمات‌رسان هم که قرار بوده تا در کارخانه در شهرک به ارائه خدمت بپردازند انگار وظیفـــه خود را فراموش کرده‌اند. وی با بیان اینکه مزایای استقرار در شهرکها برای واحدهای صنعتی ۱۲ مورد است، افزود: اما امروز برای حمل هر کیلوگرم زباله عادی در شهرک صنعتی حدود ۶۰ هزار تومان دریافت می‌شود.

مجموعه قوانین و مقررات حاکم بر شرکت شهرکهای صنعتی حکایت از وظایف شرکت برای آماده‌سازی زیرساختها دارد اما از آنجا که در سالهای اخیر نقش دولت در بخش زیرساختها به درستی ایفا نشده، از برنامه دور شدیم